

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ TỪ HỘI THẢO KHOA HỌC

An toàn Lao động, An toàn Môi sinh và Sức khỏe Cộng đồng (*Thông điệp gửi tới Kỳ họp 2 - Quốc hội Khóa XIV và các Cơ quan chức năng của Chính phủ*)

Kính gửi: Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân

Đại biểu Quốc hội Khóa XIV tại Kỳ họp 2, năm 2016,

Trưởng Đoàn Đại biểu Quốc hội 63 Tỉnh, Thành phố,

Bộ Y tế,

Bộ Lao động Thương binh và Xã hội,

Bộ Công thương,

Bộ Xây dựng,

Bộ Tư pháp,

Ngày 15/10/2016 tại Hà Nội, các Liên minh Vận động Chính sách Y tế dựa vào Bằng chứng Khoa học (EBHPD), Liên minh Kiểm soát các Bệnh không Lây nhiễm (NCDs-VN), Mạng lưới Cẩm Sứ dụng Amiang (VN-BAN), Liên minh Năng lượng Bền vững Việt Nam (VSEA), Hội Y tế Công cộng (VPHA), Tổ chức HealthBridge Canada tại Việt Nam và Viện Tài nguyên, Môi trường và Phát triển Cộng đồng (RECO) đã tổ chức Hội thảo khoa học: “**An toàn Lao động, An toàn Môi sinh và Sức khỏe Cộng đồng - Thông điệp gửi tới Kỳ họp 2 - Quốc hội Khóa XIV và các Cơ quan chính phủ**”.

Hội thảo đã có sự tham dự của một số đại biểu Quốc hội khóa XIV (có Bà Hà Thị Minh Tâm - Trưởng đoàn ĐBQH tỉnh Hà Nam) và nguyên ĐBQH khóa XIII, đại diện của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) tại Việt Nam, đại diện Ban Kinh tế Trung Ương Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn phòng Quốc hội, lãnh đạo Cục Quản lý Môi trường Y tế - Bộ Y tế, Vụ Pháp chế - Bộ LĐTĐ và hơn

50 nhà khoa học của các Viện Nghiên cứu, đại biểu đến các tổ chức Xã hội dân sự, các cơ quan thông tấn và báo chí trong nước.

Tại Hội thảo, các nhà khoa học, các chuyên gia đã trình bày một số báo cáo khoa học liên quan đến 05 chủ đề:

- (1) Đảm bảo An toàn lao động tiếp xúc với các hóa chất độc hại;
- (2) Thực hiện mục tiêu cấm sử dụng Amiăng vào năm 2020 tại Việt Nam;
- (3) Ô nhiễm môi trường từ nhà máy nhiệt điện và sức khỏe cộng đồng;
- (4) Phòng chống tác hại thuốc lá;
- (5) Phòng chống tác hại rượu, bia.

Toàn thể các đại biểu tham dự Hội thảo đã thảo luận những giải pháp nhằm thực thi các văn bản Pháp luật đã ban hành có liên quan đến Giảm thiểu ô nhiễm môi trường tự nhiên và môi trường xã hội để bảo vệ sức khỏe nhân dân và thống nhất tổng hợp thành một bản khuyến nghị gửi tới Chủ tịch Quốc hội nước CHXHCNVN, các Trưởng Đoàn Đại biểu Quốc hội của 63 tỉnh/thành phố, toàn thể đại biểu Quốc hội Khóa XIV tham dự Kỳ họp 2 năm 2016 và một số Bộ ngành liên quan. Cụ thể nội dung gồm:

I. KHUYẾN NGHỊ SỐ 1: HOÀN THIÊN MÔI TRƯỜNG PHÁP LÝ KIỂM SOÁT RƯỢU BIA, THUỐC LÁ:

1. Quốc hội đưa Luật Phòng chống Tác hại của Rượu bia vào chương trình nghị sự xây dựng luật năm 2018 của Quốc hội với nội dung nhấn mạnh vào các chính sách kiểm soát cầu:
 - Kiểm soát chặt chẽ quảng cáo, khuyến mại rượu bia và đồ uống có cồn khác
 - Kiểm soát hiệu quả sự sẵn có của rượu bia (điểm bán, thời gian, cấm bán rượu bia cho trẻ em)
 - Tăng cường các quy định về cấm sử dụng rượu bia khi tham gia giao thông
2. Quốc hội cần xem xét và yêu cầu chính phủ tiếp tục cải thiện chính sách thuế và giá đối với rượu bia, thuốc lá để đảm bảo sự giảm tiếp cận về giá đối với sản phẩm độc hại này của người nghèo và thanh thiếu niên
3. Xây dựng Quỹ nâng cao sức khỏe trên cơ sở phát triển từ Quỹ Phòng chống Tác hại Thuốc lá (PCTHTL), và khoản đóng góp bắt buộc từ rượu, bia, thuốc lá.
4. Tăng cường thực thi môi trường không khói thuốc. Có chế tài xử phạt đầy đủ các cá nhân và cơ sở vi phạm .
5. Tuyên truyền mạnh mẽ nâng cao nhận thức của toàn xã hội về tác hại của rượu bia, thuốc lá.
6. Hoàn thiện Luật Giao thông đường bộ: quy định chặt chẽ hơn về nồng độ cồn đối với ô tô và mô tô/xe máy.

7. Quốc hội cần thúc đẩy công tác giám sát thi hành luật pháp trong đó có luật PCTHTL để đảm bảo việc thực thi pháp luật được nghiêm. Đặc biệt cần thực hiện nghiêm túc điều 5.3 của Công ước Khung về Kiểm soát Thuốc lá (FCTC-WHO), về việc bảo vệ các chính sách phòng chống tác hại thuốc lá khỏi sự can thiệp của ngành công nghiệp thuốc lá. Không cho phép sự tham gia của đại diện ngành công nghiệp thuốc lá vào bất cứ tiến trình ra chính sách nào nhằm bảo vệ sức khỏe cộng đồng và môi sinh.

II. KHUYẾN NGHỊ SỐ 2: DỪNG SỬ DỤNG AMIANG ĐỂ SẢN XUẤT TẤM LỢP VÀO NĂM 2020

1. Quốc Hội và Chính phủ đưa ra lộ trình chi tiết tiến tới cấm hoàn toàn nhập khẩu và sử dụng amiang trong sản xuất tấm lợp ở Việt Nam vào năm 2020 như đã đề ra trong Công văn số 7307/VPCP-KGVX về triển khai đánh giá và kiểm soát tác hại vật liệu amiang trắng đến sức khỏe con người. Có chính sách khuyến khích và hỗ trợ doanh nghiệp chuyển sang các công nghệ sản xuất tấm lợp không sử dụng amiang trước năm 2020. Không áp dụng nguyên tắc đền bù thiệt hại với các doanh nghiệp vẫn còn sử dụng amiang trong sản xuất khi triển khai cấm sử dụng amiang vào năm 2020.
2. Chính phủ và các cơ quan quản lý nhà nước ban hành các văn bản luật và dưới luật hướng dẫn chi tiết về quy trình và kỹ thuật xử lý rác thải amiang đã qua sử dụng, hiện đang tồn dư với số lượng cực lớn trong môi trường, đe dọa ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe của người dân trong nhiều năm, theo đúng các quy định đã đề ra trong Nghị định 24a/2016/ND-CP ngày 05/04/2016 về Quản lý vật liệu xây dựng.
3. Chính phủ và các cơ quan quản lý có cảnh báo đầy đủ, cung cấp thông tin rộng rãi, nâng cao nhận thức của người dân về tác hại tới sức khỏe của tấm lợp có chứa amiang cũng như các vật liệu tấm lợp thay thế an toàn cho sức khỏe, triển khai các quy định về dán nhãn sản phẩm nhằm đảm bảo người dân có thể đưa ra lựa chọn vật liệu tấm lợp phù hợp nhất với nhu cầu của bản thân và gia đình.
4. Chính phủ và các cơ quan quản lý tăng cường kiểm tra vệ sinh lao động và sức khỏe lao động tại các doanh nghiệp có sử dụng amiang. Trong đó:
 - Bộ Lao động Thương binh và Xã hội chỉ đạo, thanh kiểm tra để đảm bảo các doanh nghiệp thực hiện nghiêm ngặt và đầy đủ các quy định về an toàn như trong Nghị định 24a/2016/ND-CP ngày 05/04/2016 về Quản lý vật liệu xây dựng. Người sử dụng lao động phải bảo đảm sử dụng đúng các phương tiện bảo hộ lao động; đảm bảo thực hiện đầy đủ các quy định về chăm sóc sức khỏe cho người lao động, khám sức khỏe định kỳ, khám bệnh nghề nghiệp, các quy định về chế độ phúc lợi, vệ sinh an toàn nơi làm việc.
 - Bộ Y tế cần tăng cường đầu tư trang thiết bị cho các Bệnh viện, các Trung tâm Y tế dự phòng, các cơ sở khám chữa bệnh ở địa phương nhằm:

- Giám sát chặt chẽ và đều đặn chất lượng môi trường lao động trong các cơ sở sản xuất có sử dụng amiang.
- Khám và kịp thời phát hiện các ca bệnh liên quan đến amiang trong người lao động và người dân.
- Thiết lập hệ thống giám sát và ghi nhận các ca bệnh liên quan đến amiang trên toàn quốc; tuyên truyền rộng rãi thông tin đến người dân, đặc biệt người dân sinh sống quanh khu vực các nhà máy có sử dụng amiang; sớm triển khai Kế hoạch hành động quốc gia nhằm loại trừ các bệnh liên quan đến amiang.

III. KHUYẾN NGHỊ SỐ 3 : HOÀN THIỆN MÔI TRƯỜNG PHÁP LÝ VÀ TĂNG CƯỜNG CÁC CHẾ TÀI THỰC THI PHÁP LUẬT BẢO VỆ NGƯỜI LAO ĐỘNG TIẾP XÚC VỚI AMIANG VÀ CÁC HÓA CHẤT ĐỘC HẠI.

1. Cung cấp thông tin để tuyên truyền phổ biến, nâng cao nhận thức, thông qua các diễn đàn để người dân có nhận thức đúng về tác hại, ảnh hưởng của kinh tế đến môi trường, sức khỏe, từ đó tạo sự đồng thuận của dư luận xã hội.
2. Tăng cường các trang thiết bị cảnh báo và kiểm soát sự ô nhiễm Amiăng và các yếu tố nguy hiểm, độc hại để bảo vệ người lao động tại nơi làm việc.
3. Tăng cường giám sát, minh bạch trong điều tra, báo cáo các sự cố gây mất an toàn lao động và các vụ việc tai nạn lao động.
4. Tăng cường chế tài xử lý đối với những cá nhân, cơ quan được giao nhiệm vụ thực hiện các quy định của Luật VSAT lao động và các văn bản Pháp luật bảo vệ người lao động tiếp xúc với Amiăng và các hóa chất độc hại, triển khai thực hiện việc cấm hút thuốc tại nơi làm việc trong nhà nhưng không chịu thực hiện hoặc làm trái quy định.

IV. KHUYẾN NGHỊ SỐ 4: KIỂM SOÁT Ô NHIỄM MÔI TRƯỜNG TỪ CÁC NHÀ MÁY NHIỆT ĐIỆN GÂY Ô NHIỄM GÂY ẢNH HƯỞNG TỚI SỨC KHỎE CỘNG ĐỒNG.

1. Quốc hội và Chính phủ đẩy mạnh phát triển năng lượng sạch, giảm thiểu tối đa nhiệt điện chạy than, trước mắt cần dừng các dự án nhiệt điện than sử dụng công nghệ lạc hậu quốc tế đã loại bỏ và tuân thủ hiệp ước Paris 2015 về biến đổi khí hậu.
2. Đánh giá sức khỏe cộng đồng phải trở thành điều kiện bắt buộc trong đánh giá tác động môi trường, xã hội của dự án.
3. Giám sát chặt chẽ việc tuân thủ kế hoạch quản lý môi trường của các nhà máy nhiệt điện than và công khai thông tin cho người dân biết để cùng tham gia giám sát.
4. Cập nhật các tiêu chuẩn phát thải của Việt Nam phù hợp với tiêu chuẩn quốc tế.
5. Ưu tiên thực hiện các giải pháp sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả để giảm nhu cầu về tiêu thụ điện, tạo môi trường thuận lợi cho phát triển năng lượng tái tạo để thay thế nhiệt điện than.
6. Tái cơ cấu mô hình phát triển kinh tế: Ưu tiên các ngành sử dụng ít năng lượng. Cấm hoặc hạn chế đầu tư phát triển các ngành tiêu tốn nhiều năng lượng và tài nguyên như sản xuất thép, xi măng....

Kèm theo đây là các Tài liệu của Hội thảo và phụ lục làm cơ sở và bằng chứng thực tế thông qua các nghiên cứu khoa học. Chúng tôi hy vọng sẽ phần nào cung cấp được thông tin và các bằng chứng khoa học hỗ trợ các quý vị đại biểu. Kính mong Bà Chủ tịch và các đại biểu Quốc hội, lãnh đạo các Bộ ngành liên quan hãy nghiên cứu các khuyến nghị này và công minh, sáng suốt trong quá trình xây dựng các văn bản luật pháp, chính sách có liên quan đến 5 chủ đề trên để bảo vệ môi trường tự nhiên và xã hội, giảm thiểu các tác hại ảnh hưởng đến sức khỏe cộng đồng.

Trân trọng cảm ơn,

Đại diện các Liên minh EBHPD, NCDs-VN, Vn-BAN, VSEA, Hội Y tế Công cộng, Viện RECO và Tổ chức HealthBridge Canada tại Việt Nam.

T/M CÁC LIÊN MINH
TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VÀ
ĐÀO TẠO PHÁT TRIỂN CỘNG ĐỒNG